

سخنی بر نهج البلاغه

www.ketab.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: فتوحی، فاطمه، ۱۳۳۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: سخنی بر نهج البلاغه / فاطمه فتوحی.
مشخصات نشر	: تهران: سنجش و دانش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۷۵ ص.
شابک	: 978-600-469-761-3
وضعیت فهرست نویسی	: قیما
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۲ قبل از هجرت - ۴۰ ق.، نهج البلاغه - بررسی و شناخت
موضوع	: Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah - Surveys
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۲ قبل از هجرت - ۴۰ ق.، نهج البلاغه - تحقیق
موضوع	: Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah - Research
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ س آف / ۰۵ BPTA
رده بندی دیویی	: ۲۹۷، ۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۳۳۷۸

سخنی بر نهج البلاغه

مؤلف :

فاطمه فتوحی

ناشر :

انتشارات سنجش و دانش

تیراژ :

۵۰ نسخه

نویت چاپ :

اول، ۱۳۹۷

شابک :

۹۷۸-۶۰۰-۴۶۵-۷۶۱-۳

آدرس: خ دانشگاه - تقاطع روانمهر - ساختمان سنجش و دانش پ ۱۲۶

۱۸۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می باشد.

فهرست مطالب

مقدمه	۷
-------	---

فصل اول: کلیات / ۱۱

نهج البلاغه	۱۳
گردآورندهی نهج البلاغه	۱۵
هدف از تالیف نهج البلاغه	۱۸
عصر سیدرضی	۱۸
وجه تسمیه نهج البلاغه	۲۱
تأثیر نهج البلاغه	۲۱
نهج البلاغه و امام علی علیه السلام	۲۲
شگفتی های نهج البلاغه	۲۴
هنر حضرت علی علیه السلام در مورد شگفتی ها	۲۶
نمونه ی شگفتی ها	۲۹
چگونگی جمع آوری سخنان حضرت علی علیه السلام	۳۲
عرفان حضرت علی علیه السلام در نهج البلاغه	۳۳
حضرت علی علیه السلام و پیامبر صلی الله علیه و آله	۴۳
برتری حضرت علی علیه السلام بر دیگران (با استفاده از آیه ی مباحله)	۴۳
حضرت علی علیه السلام نفس پیامبر صلی الله علیه و آله	۵۱

فصل دوم: ترجمه‌های نهج البلاغه / ۵۹

- ۶۲..... سیدعلی نقی فیض الاسلام
- ۶۳..... عبدالمحمد آیتی
- ۶۵..... اسدالله مبشری
- ۶۶..... جعفر شهیدی
- ۶۸..... محمد دشتی
- ۷۷..... منابع و مآخذ

www.ketab.ir

مقدمه

«الحمد لله الذي بطن خفيات الامور ودلت عليه
اعلام الظهور، وامتنع على عين البصير، فلا عين من لم
يره تنكره، ولا قلوب من اثبتته يبصره سبق في العلوف فلا
شيئ اعلی منه، وقریب فی ال نو فلا شیئ اقرب منه. فلا
استعلاوه با عده عن شیئ من خامه، ولاقربه ساواهم
فی المكان به. لم یطلع العقول علی تحاید صفته، ولم
یحجبها عن واجب معرفته فهو الذي تشبه به اعلام
الوجود، علی اقرار قلب ذی الجحود، تعالی الشیء بقوله
المشبهون به و الجاحدون له علوا کبیرا»

(دشتی، ۱۳۸۰: ۱۰۱، خ ۴۹)

سخن را با ستایش خداوند آغاز می کنیم و به نام او، خامه بر نامه
می آوریم که بدون توان یابی از توانایی بی پایان او کاری آغاز نشود و به
فرجام نرسد، ولی چون ما را توان شناخت او نیست تا به ستایش خدا
بپردازیم و اندیشه ی کوتاه و سخن نارسا و خامه ی ناتوان ما نمی تواند یک

پرتو از فروغ محیط و گسترده‌ی او را انعکاس دهد، دم فرو می‌کشیم و او را با زبان بنده‌ی والا و عارف یکتایش حضرت علی علیه السلام که پیشوای یکتاپرستان است می‌ستاییم که این کتاب هم از اوست و تراوشی از صفای نهاد و پاکی اندیشه و عرفان تمام او.

انسان والایی که خدا را دید و پرستید، هم دیده‌ی بینای دلش در خلوتگاه راز کبرایی چهره‌ی زیبای معبود محبوب را نگریست و هم اندیشه‌ی بلندش از ستیغ هستی بالاتر رفت و پرده‌ی ماورایی را درید و تا درگاه اعلای کبریایی زبان زد و خاضعانه فروافتاد؛ همچنین با دانش ژرف و گسترده‌اش، هندسه‌ی کعبه را رصد کرد و در هر خط و نقطه و سطح آفرینش، ابتکار بدیع مبدع یکتا را درک کرد و در مکتب آخرین آموزش‌های وحی آسمانی از زبان پاک پیامبر صلی الله علیه و آله نسخه‌ی جان‌بخش توحید را آموخت و یکسره در فضای قدس آفرینش، نوای عرفان الهی را طنین بخشید و خود آموزگار مکتب توحید شد.

پس خدا را با علی علیه السلام می‌گذاریم و خود سراپا چشم و گریه می‌کنیم تا چه گوید و چه شنود و چه بیند و این دو عاشق و معشوق و دو خدای معبود و دو حبیب و محبوب و دو جاذب و مجذوب، در پرتو شراره‌ی عشق را حسین چه ارمغانی به انسانیت دهند و در زیر آبشار رحمت بیکرانی که از اوج وحدت ربانی برجان پاک زبده‌ترین آفریده‌ی آفریدگار سرازیر می‌شود، چه تراوشی بهره‌ی ما شود و چه قطره‌ای بر جان تفتیده‌مان فروافتد که زنده شویم و صفا یابیم و برخیزیم و بیفتیم و برجهیم و پرکشیم و شناسیم و آگاه شویم و برآئیم و کمال یابیم و زنده مانیم و به ابدیت پیوندیم؛ پس

علی علیه السلام را با خدایش تنها می‌گذاریم و خود به تماشا می‌مانیم.

نهج البلاغه، حاوی ۲۳۹ خطبه «سخنرانی» و ۷۹ نامه «مکتوب» و ۴۸۰ حکمت «کلمات قصار» است که امیرالمومنین علیه السلام در زمان کوتاه خلافت خود، ایراد فرموده و محمد بن حسین موسوی، معروف به سیدرضی (۴۰۶ - ۳۵۹) - که از بزرگان علمای شیعه است - آن را در سال ۴۰۰ هجری به رشته‌ی تحریر درآورده است.

اوج ادبی نهج البلاغه و گذشت اعصار و دگرگونی‌های زبانی، آن را برای نسل امروز عرب زبان، بی‌فهم کرده است و دیگر مردمان نیز، برای آشنایی مستقیم با اندیشه‌های متعالی حضرت علی علیه السلام راهی جز ترجمه‌ها و شرح‌های این کتاب ندارند.

ترجمه، از سابقه‌ای طولانی برخوردار است و آغاز آن به پیدایش تنوع زبان‌ها و نیازهای بشر به ایجاد ارتباط زبانی برمی‌گردد. ترجمه‌ی نهج البلاغه به زبان فارسی، با صدر اسلام و ترجمه‌ی قرآن، پیوند خورده است.

این کتاب، شامل دو فصل است که در فصل اول به آشنایی با نهج البلاغه و در فصل دوم به شخصیت حضرت علی علیه السلام و اثر باودانه‌اش و نگارنده‌ی آن جناب شریف رضی رحمته الله علیه و شروح نهج البلاغه پرداخته شده است.

الحمد لله رب العالمین